

Čeští senátoři v prvním kole projednávání schválili zakotvení práva platit bankovkami a mincemi do ústavy

- CZ24 News | 16. srpna 2022

ČESKO: Senátoři včera v prvním kole projednávání schválili návrh nezávislé senátorky Jitky Chalánkové o zakotvení práva platit v hotovosti do ústavy. Senátorka svůj návrh odůvodnila tím, že lidé se obávají, že se vlastnictví bankovního účtu či digitální identity může stát nezbytností.

„Základní ideou tohoto návrhu je, že digitalizace může velmi usnadnit lidem život a nikomu nesmí být upřeno právo ji využívat, ale nikdo, až na nezbytné výjimky dané veřejným zájmem, nemá být k jejímu využívání nucen, a to přímo ani nepřímo,“ uvedla Jitka Chalánková [v důvodové zprávě](#).

Právo na platby v hotovosti přitom podle senátorky nemá být chápáno jako „ústupek“ lidem, kteří si nemohou dovolit pořídit si internet nebo bankovní účet. „... právo platit v hotovosti má být chápáno jako výraz svobody volby člověka takto platit v hotovosti ne proto, že elektronicky platit nemůže, ale proto, že elektronicky platit nechce, ať už z jakýchkoli důvodů, v reakci na konkrétní situaci nebo jako projev jeho osobnosti,“ uvádí se ve zprávě.

Ústavní zákony musí být schváleny kvalifikovanou většinou obou komor parlamentu, tj. třípětinovou většinou všech poslanců a třípětinovou většinou přítomných senátorů v Senátu.

Podpora senátorů

[Návrh](#) senátorky ještě před samotným hlasováním podpořil mj. předseda senátorského klubu ODS a TOP 09 Zdeněk Nytra či senátor Zdeněk Hraba (STAN). „Podle mého názoru je potřeba zafixovat toto právo na ústavní úrovni jako možnost placení, pokud člověk nechce zanechávat po sobě digitální stopu o svých nákupních zvyklostech. Tendence omezit placení v hotovosti jsou a budou pod různými záminkami protlačovány a je nutné jim vytvořit ústavní hráz,“ uvedl pro deník Echo24 Hraba.

Ústavní novelu podle serveru „jednoznačně podporuje“ také severočeský starosta Michael Canov: „Tuto ústavní novelu jednoznačně podporuji, přestože by mě ještě před několika lety vůbec nenapadlo, že by byla potřebná. Možnost nebýt při jakékoli činnosti identifikovatelný čipem či kartou je a zůstane pro řadu lidí nezbytným znakem svobody. K tomu patří i možnost při běžném platebním styku platit v hotovosti běžné, to znamená nikoli podezřele vysoké částky.“

Naopak senátorka Miroslava Němcová (ODS) si myslí, že zakotvení práva platit v hotovosti do ústavy nutné není. „Myslím, že současné zákony pro platbu v hotovosti jsou postačující,“ zdůvodnila. Stejný názor sdílí i předseda senátorského klubu SEN 21 a Pirátů Václav Láska, který pro ústavní novelu nevidí „jediný rozumný důvod“.

Plané obavy?

O tom, že obavy některých občanů ohledně povinné bankovní identity a potenciální hrozby ze strany „všemocného státu“ v orwellovském duchu nemusí být úplně liché, vypovídají události v různých zemích.

V únoru letošního roku se objevily zprávy o tom, že kanadská vláda se uchýlila ke zmrazení bankovního účtu lidem, kteří finančně podpořili tzv. Konvoj svobody, jímž kanadští řidiči kamionů vyjadřovali nesouhlas s vládními proticovidovými opatřeními.

K omezení plateb v hotovosti se nedávno uchýlila izraelská vláda, která od prvního srpna snížila maximální výši platby v hotovosti na 6000 šekelů (v přepočtu 42 500 korun). Lidé, kteří limit překročí, mohou být pokutováni, a pokud platby rozdělí do několika transakcí, mohou být dokonce [vězněni](#).

Smyslem zákona má být podle izraelských představitelů snadná možnost sledování transakcí a má zamezit činnosti na černém trhu či omezit příležitosti k daňovým únikům.

AUTOR: Jana Skovajsová

[ZDROJ](#)